

Multafors Bygdegård Almanacka 2010





Vårt jubileumsår är till ända och det känns bra att kunna presentera 2010 års almanacka, den tjugoförsta i ordningen

Ett varmt tack till alla våra annonser, som gör det möjligt för oss att kunna ge ut denna almanacka till alla hushållen runt om i kommunen. Gynna ortens företag som sponsrar vår Bygdegård.

Omslagsbilden visar vackra burkar m.m. från Lennart Johanssons gamla lanthandelsmuseum i Hultafors. Tyvärr har muséet upphört då Lennart flyttat till Sandared.

Tidigare har våra bilder främst visat motiv från Hultafors och järnvägsstationen med omnejd. I år har vi valt fler foton från Bollebygd, Töllsjö och Olsfors, som visar upp en spegling av samhället förr och nu. Arbete, hantverk och utbildning är i fokus.

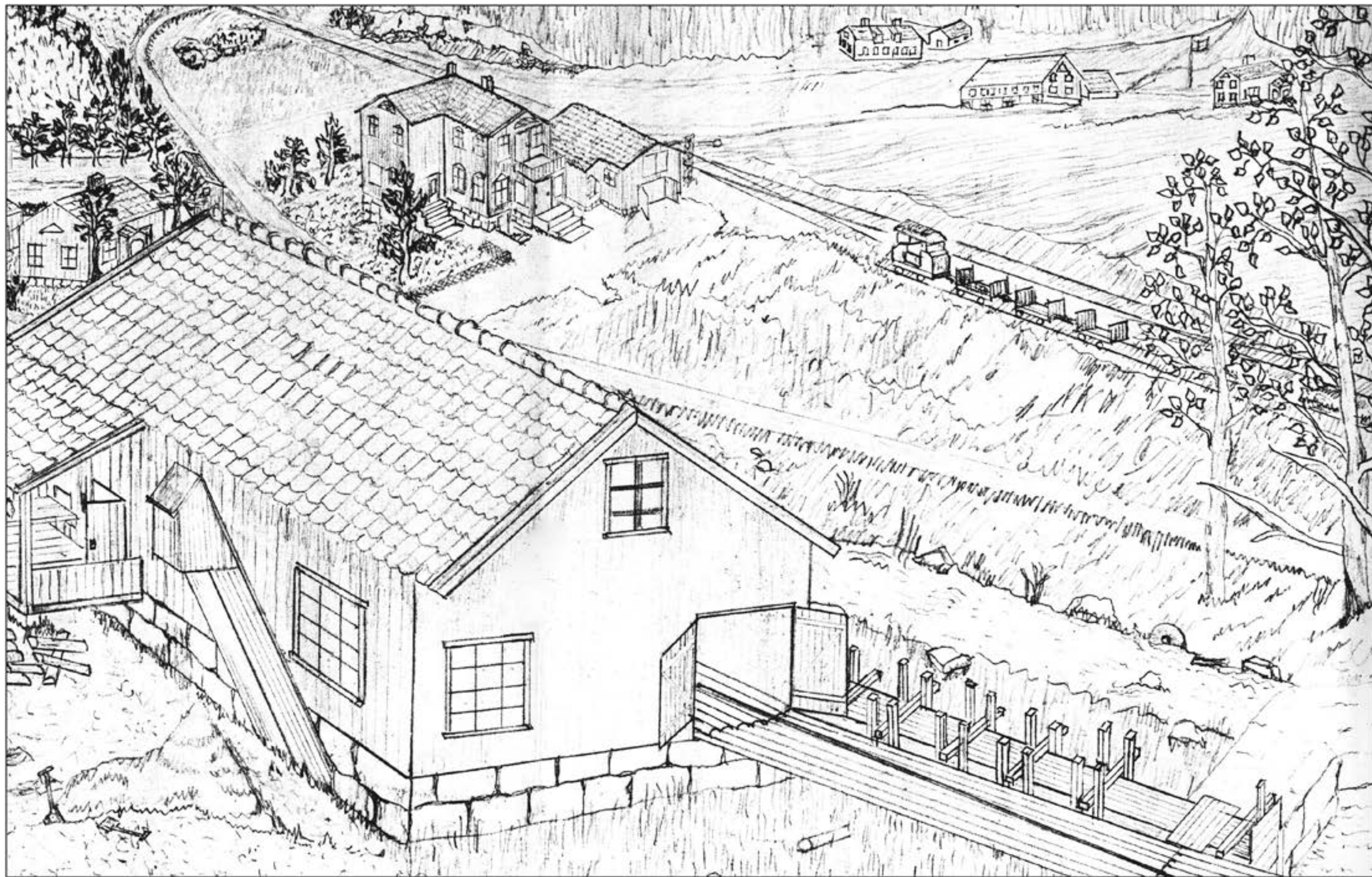
Av en bild som idag är cirka femtio år, kan man kanske känna igen många idag levande personer och minnas sina ungdomskamrater.

Som alltid vill vi också tacka de som lånar ut sina foton till oss, det verkar som om det finns underlag för många år framöver. Hör gärna av Er!

En förhoppning är att denna almanacka skall bli en nostalgisk upplevelse varje månad!

*Hultafors Bygdegård genom
Almanackskommittén*

Barbro Andersson/Stenström,
Olsfors,
Inga-Lill Wilhemsson, Råddeby,
Ingemar Fredriksson,
Stenskjum-Bollebygd,
Nore Johansson, Olsfors
Kjell Kärnqvist, Hultafors
Paul Orrestrand, Hultafors



Teckning av Tore Johansson, Bollebygd, över Forssa Såg som det såg ut på 1940-talet.
Utöver såget ser vi affären i Bergsfors samt Bergs Gård och Tegelbrukets lastkaj i bakgrunden.



Hulta Herrgård

Hulta Herrgård, en av Bollebygds större gårdar vars omfattning till stor del skapades av Kronolänsman Samuel Bruno. Han blev ägare till Hulta år 1853. Den nuvarande byggnaden som vi ser på bilden uppfördes i början av 1920-talet av Greve Hamilton.

Ägare idag är Ann Hagemann. Den tidigare odlingsmarken är numera en fin och välskött golfbana.



Kursverksamhet i Örelunds skola

Kurs i maskinskrivning 1958 under ledning av Linnéa Lindberg.

Överst fr. vänster: Sven Stenström, Inga-Lill Sundh/Axelsson, Sven-Olof Wannberg, Inga Karlsson, Ingrid Lindqvist, Inga Gustavsson, Birgitta Enqvist, Ulla Sundh/Lindberg, Henry Johansson samt Gunvor Andersson.

Ämneskurs i tillagning av lunch- och supérätter samt kostlära år 1955. Lärare är Karin Larsson (ej med på bilden).

Främre raden fr. vänster: Ester Andersson, Olga Johansson, Karin Stenström, Karin Löfberg, Ulla-Britt Olausson, Hedvig Fritiof, Gösta Johansson samt Nils Fritiof. Bakre raden fr. vänster: Asta Dahlgren, Anna Stenström, Anna Johansson samt Karin Dahlgren.



Bisysslor på gårdarna

Holger Eriksson, Töllsjö transporterar ett av många "billass feskalåder" till Göteborg. Kortet taget vid Ängdalens affär i Töllsjö.

Lilla bilden: Olle Gottfridsson, Gesebol, spikar räkbäckar.

Båda korten visar en av många bisysslor som ofta fanns på gårdarna runt Bollebygd.



Postturer

Lantbrevbäraren Gösta Gustavsson som på slingrande vägar kör sin moped i ur och skur, stekande sol eller snöstorm, för att leverera posten i Bollebygd. Grovt räknat har han kört cirka 30 000 mil, det blir nästan åtta varv runt ekvatorn.

Han klarar det mesta, delar ut brev och tidningar, tar emot och lämnar ut pengar, tömmer brevlådor, köper snus, hämtar medicin, listan kan bli hur lång som helst. Ansiktet är väderbitet med frisk färg, pigga ögon under skärmmössan med Postens emblem. Han går upp kvart i fem och mjölkar korna och utfodrar djuren, åtta kor och en häst, på gården i Olsfors. Vid sjutiden är han i Bollebygd och sorterar posten, för att vid niotiden åka ut på turen.

Tiderna förändras. Idag är det betydligt bekvämare och snabbare.

Posten kommer i sin lilla gula bil, där endast tung blötsnö kan vara en anledning att vara försenad



Marknadsdag

"Knallen" är Filip Johansson, Morjhult Laggaregården, som har många hemslöjdsprodukter på bordet.



Flygfoto över Olsfors.

Olsfors från ovan

Flygfoto över Olsfors, taget år 1960.



Vacker vy över dalen vid Nolån

Fotot är taget från Erikstorp och vi ser kyrkan till vänster och Kesebols allé till höger. Allén planterades av Alma Andersson år 1888. Alma var syster till Karl och Axel i Kesebol. Bilden är från 1930-talet.



Dåtidens mjölktransporter

Mats Olsson, Morjhult Laggaregården, ställer krukorna på mjölkbordet. Förutom att vara en del i transportkedjan var mjölkbordet en viktig mötesplats. Här träffade man grannen, utbytte tankar och idéer, samt fick reda på nyheter i bygden. Men det levererades också varor till mjölkbordet, smör, ost, maskindelar samt starkvaror. Mjölkbordet var också en träffpunkt för ungdomar.

På lastbilen ser vi Georg Levinsson, Gesebol, som transporterar mjölken till Mjolkcentralen i Borås.



"Potätekorger"

Olof Eriksson, Morjhult flätar "potätekorger". Materialet är av utvald ene. Ett av många hantverk från trakterna runt Bollebygd.



Horsvad Gård

En bildserie över Horsvad Gård, Olsfors. Här ser vi den vackra stenvalvsbron, samt sågverk- och kvarnbyggnad byggda år 1896. Mangårdsbyggnaden uppfördes 1875 och har för några år sedan genomgått en vacker restaurering.

"KYPARN" STÄDAR UPP EFTER DIG...

347

BOLLEBYGD (VD)

I dag för exakt 20 år sedan gick Ernst "Kyparn" Johansson, 87, i pension.

Men vad spelar det för roll? För fortfarande jobbar han mellan fem och sex timmar varje dag.

Och Ernst gör ett arbete som ett helt samhälle ska vara tacksamt för.

I Bollebygds centrum samlas massor med ölburkar, godisapper, höstlöv och mycket, mycket annat. Det tar "Kyparn" hand om.

— Ja, visst jobbar jag fem, sex timmar om dagen. Och nog kan väl ingen tycka att jag gör för lite, säger Ernst lite oroligt.

För det är med Ernst som med många andra:

— Man ska göra rätt för sig och inte ligga andra till last.

Vet vad han talar om

Men till skillnad från många andra vet Ernst vad han talar om. Redan som 12-13-åring köpte hans mamma ut honom i världen för att själv jobba ihop till sin mat.

— Men visst hade också jag drömmar i min ungdom. Jag minns att jag ville bli skräddare. Men verkligheten blev ju en annan...

Ernst hann fotvandrade ge-

...ett jobb

som alla i

Bollebygd

ska vara

tacksamma

över

En fårel, kanske ensam
ansikte på en gammal man
som gör ett samhällsarbete
som sällan uppmuntras.



evigt. Hotellet brann ner efter några år och Ernst stod utan arbete igen. Det skulle dröja ända till pensionen innan han fick en fast inkomst igen.

Men Ernst ville göra rätt för sin pension så han bestämde sig för att hålla rent och snyggt i samhället så länge hans orkade med.

På den vägen är det.

— Men nog har det blivit lite jobbigare de senaste åren. Fast jag jobbar hellre än sitter ensam därhemma.

Rent och fint

Och det är många som är nöjda med Ernst arbete. Ta damerna i pressbyrån till exempel:

— Här är alltid rent och fint. Det är Ernst förtjänst, säger en av dem, Gertrud Selme.

Men tyvärr är inte alla lika nöjda. Vi mötte några under vår vandring med Ernst:

— Jag är van att höra både det ena och det andra, kommenterade Ernst lungt vår upprördhet över skällsorden.

Dessa människor kommer säkert att märka skillnaden den dag Ernst "Kyparn" Johansson inte längre orkar ut med kvast och spade.

Men då är det så dags.

Christer Falk

nom. Halland, Bohuslän, Dalsland och Västergötland på sin jakt efter ett dragligt arbete innan han till slut hamnade i Bollebygd.

Det var någon gång på

30-talet och arbetsplatsen han fick var på byns hotell - som kypare. Det var så han fick sitt smeknamn som fortfarande häger med.

Men såg det som varar för

Känd bollebygdsprofil 85 år



BOLLEBYGD (VD) I dag fyller en känd bollebygdsprofil 85 år. Ernst Johansson heter han och är som alla andra i den åldern pensionär, men Ernst arbetar fortfarande fem-
timmarom dagen.

— Jag tycker det räcker väl min ålder, säger han.

Varje dag lastar Ernst sin cykel med kratta, spade och ibland även lite för att bege sig till samhällets centrum där han ser till att det är rent och fint.

Bollebygdsbol! Titta lite extra när du passerar andra orter i centrum, nog ligger det alltid någon eller några burkar, de gör det skäligt i Bollebygd centrum. Många är säkert du som uppskattar Ernsts jobb - men hur ofta visar vi vår uppskattning?

Till Bollebygd kom Ernst mitten av trettio-talet för att arbeta på hotellet.

— Där var det långa arbetsdagar, 11-12 timmarsdagar va inte ovanliga, berättar Ernst vi dare.

Jobbat har han gjort sedan han var 12-13 år gammal, landbruk anställd per månad ibland längre.

Fotvandrat och jobbat si igenom landskapen Dalsland, Halland, Småland och Skåne har han också gjort i sin ungdom.

— Visst hade även jag drömmar i min ungdom, hade gärna velat bli någon hantverkare, kanske skräddare, men då fanns inga alternativ. För att bli mästare var man tvungen att arbeta, börja så ung som möjligt.

Västgöta-Demokraten - ha Ernst haft i 25 år och något stort kund på biblioteket är han.

— Ja, hundratals böcker ha jag lånat och läst, berättar han. På frågan om han nu tänkte varva ned efter fyllda 85 svarar jubelaren:

— Visst inte, så länge jag orkar kommer jag att arbeta vidare.

— Arbetar man glömmar man smärtsamt och visst är det bättre att arbeta än att sitta ensam hemma.



Hotell Nyhem och "Kyparn"

En vacker bild på Hotell Nyhem i Bollebygd som det såg ut på 1930-talet. Hotellet totalförstördes vid en brand i början av 1940-talet. Undre bilden (t.h.) visar Bollebygds Krog som den ser ut idag. Tidningsklippen visar Ernst Johansson, i dagligt tal kallad för "Kyparn". Han kom till Bollebygd på 1930-talet och fick arbete på hotellet. Innan dess hade han vandrat genom Halland, Bohuslän, Dalsland och Västergötland på jakt efter arbete. Arbetade och "slet" gjorde han hela livet. Efter sin pensionering kunde man se honom varje dag i Bollebygds centrum med sin spade, kratta och kärra där han städade och plockade upp skräp som andra slängt. Kommunen har hedrat hans minne genom att uppkalla en väg efter honom: Kyparns Gränd.



Jul- och nyårkort från förr

Vi avslutar året med att visa en serie fina jul- och nyårskort från 1906 - 1930. Hoppas att du har använt almanackan och att bilderna har varit till glädje. Nästa år är det ännu ett jubileumsår för Hultafors Bygdegård. Då är det 25 år sedan föreningen startade. Foton efterlyses! Har du foton/vykort som är intressanta för många att få ta del av, är vi mycket tacksamma om vi kunde få låna dessa till kommande års almanackor. Kontakta då någon av oss som arbetar med almanackan, namnen hittar du på första insidan.

Till sist önskar vi Er alla God Jul & Gott Nytt År

Bli medlem i Hultafors Bygdegård!

Inför förra årets jubileum hade Bygdegården målats om och fräschats upp. Köket har totalrenoverats och blivit mer praktiskt och lättarbetat. I festlokalen ryms 60 sittande gäster. Vi är stolta över vår Bygdegård, som är den enda byggnad i Bollebygds kommun som klassats som byggnadsminne.



Som medlem får du hyra vår Bygdegård till ett mycket fördelaktigt pris. Alla får också tillgång till föreningens övriga verksamhet, bl.a. kurser, utställningar, loppmarknad, julmarknad och hantverksdag.

Vill du hyra Bygdegården? Eller få en visning?

Ring i så fall

Monica Johansson 033-14 06 66
(januari-juni)

Anna Lindeblom 033-29 90 13
(juli-december)

Prisexempel:

För icke-medlem:

1500 kr för en helg (fr 18.00 - sö 12.00)
750 kr för en kväll

För medlem sedan minst ett år:

1000 kr för en helg (fr 18.00 - sö 12.00)
600 kr för en kväll

Medlemsavgift:

endast 100 kr per hushåll
Inbetalningskort finns i almanackan

En gåva till stöd för föreningen är givetvis alltid välkommen: **Bankgiro** 939-2465

Bygdegårdens telefon: 29 54 15 · Hemsida: <http://www.hultafors.info>

HULTAFORS BYGDEGÅRD